

عنوان مقاله:

تاثیر پرتودهی اشعه گاما بر صفات مورفولوژیکی و فیتوشیمیایی گیاه دارویی *Thymus vulgaris* L

محل انتشار:

مجله اکوفیتوشیمی گیاهان دارویی، دوره 3، شماره 3 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

فهیمه صالحی - دانشجوی کارشناسی ارشد، گیاهان دارویی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران

عزیزاله خیری - استادیار، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران

علی اسکندری - استادیار، پژوهشگاه علوم و فنون هسته ای کرج، البرز، ایران

محمد باقر رضایی - استاد، موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

آویشن باغی (*Thymus vulgaris* L.) متعلق به تیره نعناعیان، دارای سابقه دیرینه به عنوان مقوی، ضد نفخ، ضد اسپاسم، ضدالتهاب، ضد سرفه و خلط آور در درمان سرماخوردگی و سایر عفونت ها می باشد از آنجایی که استفاده از فناوری هسته ای، جهت افزایش کمیت و کیفیت مواد موثره گیاهان، از روش های علمی نوین می باشد، این تحقیق برای بررسی اثر اشعه گاما بر صفات مورفولوژی و فیتوشیمیایی گیاه آویشن باغی به صورت آزمایشی و در قالب طرح کاملا تصادفی چند مشاهده ای اجرا گردید. تیمارهای به کار برده شامل: پرتوهای صفر، ۱۰۰، ۲۰۰، ۳۰۰ گری در نظر گرفته شد اسانس گیری نمونه با استفاده از دستگاه تقطیر با آب (طرح کلونجر) و آنالیز مواد موثره اسانس با استفاده از دستگاه GC/MS آنالیز گردید. نتایج نشان داد که کاربرد اشعه گاما تاثیر معنی داری بر روی صفات گیاه داشت. درصد اسانس پیکره رویشی آویشن باغی طی پرتودهی در شدت ۱۰۰ گری اشعه گاما افزایش یافته است. بنابراین بیش ترین میانگین اسانس با ۸۱/۲ درصد در تیمار ۱۰۰ گری و کم ترین میزان آن با ۵۲/۱ درصد در تیمار ۳۰۰ گری و اینکه در تیمار ۲۰۰ و ۳۰۰ گری اشعه گاما تاثیر بهتری در میزان عملکرد نیز نشان داد. در حالی که طی تجزیه اسانس با دستگاه کروماتوگرافی گازی بیشترین میزان تیمول و کارواکرول در شدت ۳۰۰ گری مشاهده شد. نتایج حاصل از پژوهش نشان داد استفاده از پرتو گاما می تواند در زمینه دستیابی به شاخص های رشدی و ارتقای کیفی و کمی مواد موثره گیاه موثر باشد.

کلمات کلیدی:

آویشن باغی، اسانس، اشعه گاما، صفات مورفولوژی و فیتوشیمیایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1406106>

